

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 164/2026-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a ústav na výkon väzby, Gučmanova 19, Leopoldov, proti postupu a uzneseniu Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3Tos/57/2025 z 25. marca 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. júna 2025 sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia základných práv zaručených v čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv garantovaných v čl. 5 ods. 1 písm. a) a ods. 4 a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a v čl. 4 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol“) postupom a uznesením krajského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o priznanie finančného zadosťučinenia a ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľ bol dvomi rozsudkami Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania spolupáchatelstvom a z prečinu zanedbania povinnej výživy. Za tieto trestné činy mu bol uložený trest odňatia slobody v celkovej výmere 25 mesiacov. Návrh sťažovateľa na podmienené prepustenie z výkonu avizovaného trestu okresný súd

uznesením sp. zn. 105Pp/1/2025 zo 6. februára 2025 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) podľa § 66 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 Trestného zákona zamietol. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorá bola napadnutým uznesením s poukazom na § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá.

III.

Argumentácia sťažovateľa

3. Namietané porušenie ústavných práv identifikuje sťažovateľ v nesprávnom vyhodnotení podmienok podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody uvedených v § 66 Trestného zákona. Sťažovateľ nesúhlasí s použitím výsledkov kvalifikovaného prognózovacieho nástroja, na podklade ktorých bola jeho resocializačná prognóza kvalifikovaná ako menej priaznivá. Ani argument o nedostatku jeho ustrojenia vo výkone trestu neobstojí, keďže v danom prípade nedošlo k spáchaniu disciplinárneho deliktu. Konštatovanie o nedostatku pracovnej morálky sťažovateľa z predchádzajúceho pracoviska je „*príkladom nelogickosti a zvrátenosti*“ záverov súdov. Sťažovateľ napokon nesúhlasí so zohľadnením jeho predchádzajúcich odsúdení, ktoré mali byť súdmi vyhodnotené v jeho neprospech mechanickým spôsobom.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa ústavný súd predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. Ústavný súd podotýka, že rozsah ústavnej sťažnosti, ktorým je podľa § 45 zákona o ústavnom súde viazaný, je v rovine referenčných ustanovení stvárných v sťažnostnom petite tvorený čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 5 ústavy, čl. 5 ods. 1 písm. a) a ods. 4 a čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 4 protokolu. Uvedenie čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd v dôvodovej časti ústavnej sťažnosti vyhodnotil ústavný súd vo vzťahu k formulovanému petitu ústavnej sťažnosti v súlade so svojou ustálenou rozhodovacou praxou len ako súčasť sťažnostnej argumentácie sťažovateľa. Všetky sťažovateľom namietané nedostatky však možno podradiť pod čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorý sťažovateľ uviedol v petite ústavnej sťažnosti. To bolo dôvodom, pre ktorý ústavný súd sťažovateľa nevyzýval na zosúladenie petitu ústavnej sťažnosti a sťažnostnej argumentácie (m. m. napr. III. ÚS 351/2025).

IV.1. K napadnutému uzneseniu:

6. Úlohou ústavného súdu nie je preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel napadnuté uznesenie, a ani odpovedať na to, či malo byť žiadosti sťažovateľa o podmiennečné prepustenie vyhovené. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na posúdenie otázky, či sa krajský súd s argumentáciou sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či má

súdom zvolená interpretácia aplikovaných právnych noriem ústavnoprávne akceptovateľný charakter, teda či nie je výsledkom zjavného právneho omylu. Z ústavy a ani zo sťažovateľom uvádzaných medzinárodných ľudsko-právnych katalógov totiž nevyplýva právo na to, aby bolo návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie vyhovené, a preto je posúdenie splnenia zákonných podmienok na taký postup na úvahe konajúceho súdu.

7. Z § 66 Trestného zákona vyplývajú tri kumulatívne podmienky podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený môže byť podmienne prepustený (i) po výkone príslušnej časti trestu (formálna podmienka) v prípade, ak (ii) vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie (prvá materiálna podmienka), pričom (iii) možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život (druhá materiálna podmienka – m. m. napr. IV. ÚS 581/2020). Pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva. Z napadnutého uznesenia pritom vyplýva, že krajský súd konštatoval splnenie formálnej podmienky a zároveň akcentoval nesplnenie oboch materiálnych podmienok.

8. Ak ide o prvú materiálnu podmienku, krajský súd upriamil pozornosť na porušenie povinnosti sťažovateľa, ktoré tkvelo v nesplnení základnej povinnosti byť usťrojený. Z § 66 Trestného zákona pritom nevyplýva, že by v procese hodnotenia plnenia povinností a správania odsúdeného vo výkone trestu bolo možné v neprospech odsúdeného zohľadňovať len také okolnosti, ktoré napíňajú skutkovú podstatu disciplinárneho deliktu. Zároveň tento negatívny aspekt nebol dostatočne vyvážený pozitívnymi zisteniami, keďže jedna disciplinárna odmena sťažovateľa v pomere k dĺžke dosiaľ vykonaného trestu (menej ako jedna disciplinárna odmena za rok) nijak nevybočovala z priemeru. V ďalšej argumentácii krajský súd poukázal na pracovnú morálku sťažovateľa vo výkone trestu, ktorá nebola na jeho predchádzajúcom pracovisku hodnotená pozitívne. Sťažovateľ síce s uvádzaným poukazom nesúhlasí, avšak na podporu svojho tvrdenia nepredostiera argumenty. Krajský súd pritom v súlade s Trestným zákonom prihliadol aj na ústav, v ktorom odsúdený vykonáva trest, keď podotkol, že sťažovateľ vykonáva trest v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia v diferenciacnej skupine „B“, a teda svojím správaním si dosiaľ nevytvoril ani podmienky na preradenie do ústavu na výkon trestu s nižším stupňom stráženia. Nie je preto ústavne neudržateľný sumarizačný záver krajského súdu, podľa ktorého sa sťažovateľ „v podstate adapťoval na režim výkonu trestu odňatia slobody, avšak doposiaľ nepreukázal zvýšenú snahu po náprave, preto nemožno konštatovať splnenie prvej materiálnej podmienky“.

9. K argumentácii sťažovateľa namietajúcej zohľadňovanie jeho trestnej minulosti ústavný súd v súlade so závermi krajského súdu a svojou rozhodovacou praxou (m. m. napr. III. ÚS 192/2023) uvádza, že priamo v zákonomnom texte je pre súd obsiahnutý príkaz, aby pri rozhodovaní o podmienenom prepustení reflekťoval na povahu spáchaného trestného činu (§ 66 ods. 2 Trestného zákona). Zároveň zodpovedá účelu uvedeného ustanovenia, ak sa očakávanie toho, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, odvodzuje od prítomnosti (teda od správania odsúdeného vo výkone trestu), ale v určitej miere aj retrospektívne, teda pohľadom na trestnú minulosť odsúdeného. Ako rozporné s imperatívom ochrany základných práv by mohli byť zhodnotené také závery súdov, ktoré by spočívali len v paušálnom odkaze na počet predošlých odsúdení sťažovateľa (m. m. napr. III. ÚS 192/2023). V prípade sťažovateľa to tak nebolo, keďže krajský súd sa zameral nielen na počet predchádzajúcich trestných odsúdení, ale tieto vyhodnocoval

aj materiálne so zreteľom na závažnosť, charakter a pravidelnosť kriminálnej činnosti sťažovateľa vo vzťahu k prognóze vedenia riadneho života. Krajský súd podotkol, že sťažovateľ bol dosiaľ 9-krát súdne trestaný prevažne pre majetkové a násilné trestné činy (trestné činy krádeže, porušovanie domovej slobody, podvod, lúpež, ublíženie na zdraví). Pritom ani predchádzajúce odsúdenia a opakované výkony nepodmienečných trestov odňatia slobody zjavne nemali požadovaný preventívny a resocializačný účinok, keďže sťažovateľovi nezabránili v ďalšom páchaní trestnej činnosti. Ak ide o páchanie majetkovej a násilnej trestnej činnosti, sťažovateľ je špeciálnym recidivistom, pretože trestné činy páchal v minulosti opakovane a v pravidelných intervaloch špecifikovaných na s. 6 napadnutého uznesenia.

10. Ústavný súd sumarizačne zhrňuje, že negatívne rozhodnutie o podmieňnom prepustení sťažovateľa z výkonu trestu súdy legitímne opreli o viacero záznamov sťažovateľa v registri trestov, ktoré konkrétne a zrozumiteľne pomenovali. Prognózu vedenia riadneho života sťažovateľa pritom neposudzovali iba na základe jeho minulého správania, ale v konkrétnej spojitosti s ďalšou okolnosťou, a to menej priaznivou resocializačnou prognózou (stredné riziko sťažovateľovej recidívy). V danom prípade ide o faktor, ktorý možno v procese hodnotenia vyhliadky vedenia riadneho života po podmieňnom prepustení z výkonu trestu korektné zohľadňovať aj podľa rozhodovacej činnosti ústavného súdu (m. m. napr. I. ÚS 686/2024). Závery krajského súdu o nesplnení materiálnych podmienok podmieňného prepustenia tak nemožno v celkovom hodnotiacom profile kvalifikovať ako selektívne, resp. jednostranné, pretože oporu nachádzajú vo všestrannom a skutkovo prilihavom zhodnotení sťažovateľovej minulosti, v doterajšom pôsobení aktuálneho výkonu trestu v kontexte pracovnej morálky sťažovateľa a jeho nie vždy korektného správania, ako aj v neuspokojivom vyhodnotení možností sťažovateľovej nápravy. Z uvádzaných dôvodov sú závery krajského súdu ústavne udržateľné, a preto nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

11. K námietke porušenia práva nebyť trestne stíhaný za čin, za ktorý už bol sťažovateľ právoplatne odsúdený (čl. 50 ods. 5 ústavy a čl. 4 protokolu), treba osobitne uviesť, že toto právo nie je aplikovateľné pri rozhodovaní o podmieňnom prepustení z výkonu trestu. Výsledkom rozhodnutia o neprepustení sťažovateľa z výkonu trestu totiž nie je jeho opätovné trestné stíhanie. Obdobne nemožno dospieť k záveru o porušení práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. a) a ods. 4 dohovoru, keďže k obmedzeniu jeho osobnej slobody v súčasnosti dochádza na základe ústavnou sťažnosťou nenamietaných rozhodnutí, ktorými mu bol uložený trest odňatia slobody (m. m. napr. III. ÚS 85/2025, III. ÚS 254/2025). Napokon, ani čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je aplikovateľný na konanie o podmieňnom prepustení z výkonu trestu. Avizovaný procesný postup sa totiž netýka rozhodnutia o „trestnom obvinení“, resp. o „občianskych právach a záväzkoch“ [porov. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (Veľká komora) Enea proti Taliansku zo 17. 9. 2009, sťažnosť č. 74912/01; m. m. napr. aj III. ÚS 67/2024, III. ÚS 13/2026].

12. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím orgánu verejnej moci (v danom prípade napadnutým uznesením, pozn.) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu sťažovateľom označených práv, a to buď pre deficit relevantnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základnými právami, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (m. m. napr. I. ÚS 286/2023, III. ÚS 211/2025). Ústavný súd uvádza, že so zreteľom na závery uvedené v tomto uznesení chýba relevantná súvislosť medzi napadnutým uznesením a sťažovateľom označenými referenčnými normami. Preto ústavný súd pri predbežnom

prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k zisteniu, že napadnuté uznesenie nesignalizuje možnosť porušenia sťažovateľom označených práv, z čoho rezultuje, že dôvodnosť ústavnej sťažnosti nie je potrebné preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa preto ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 1 výroku tohto uznesenia).

13. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa návrhom sťažovateľa na zrušenie napadnutého uznesenia a vrátenie veci krajskému súdu na ďalšie konanie. Z identického dôvodu sa ústavný súd nezaoberal ani sťažovateľovou požiadavkou smerujúcou k priznaniu finančného zadosťučinenia.

IV.2. K žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu:

14. Ústavný súd môže podľa prvej aliney § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (m. m. napr. III. ÚS 91/2026). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. marca 2026

Robert Šorl
predseda senátu